

مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران با تشریح تازه‌ترین وضعیت جمع‌آوری گازهای همراه نفت اعلام کرد. میزان جمع‌آوری گازهای مشعل از ابتدای استقرار دولت چهاردهم از حدود ۵ میلیون مترمکعب در روز به بیش از ۹ میلیون مترمکعب رسیده و پیش‌بینی می‌شود با اجرای طرح‌های مصوب، این رقم تا پایان دولت به حدود ۳۵ میلیون مترمکعب در روز برسد.

به گزارش اتحاد ملت، گازهای مشعل یا گازهای همراه نفت، سال‌هاست به‌عنوان یکی از چالش‌های اصلی صنعت نفت ایران شناخته می‌شوند؛ ظرفیتی عظیم از انرژی که به دلیل محدودیت‌های زیرساختی، ناتمام‌ماندن زنجیره فرآوری و تمرکز تاریخی بر تولید نفت خام، به‌جای تبدیل‌شدن به ارزش افزوده، در مشعل‌ها سوزانده شده است. این در حالی است که جمع‌آوری این گازها نمتنها از منظر اقتصادی به معنای جلوگیری از هدررفت صدها میلیون دلار در سال است، بلکه از منظر محیط‌زیستی و اجتماعی نیز نقشی تعیین‌کننده در کاهش آلایندگی، بهبود کیفیت هوا در مناطق نفت‌خیز و ارتقای سلامت عمومی دارد. افزون‌براین، در شرایط ناترازی انرژی، بازیافت این گازها می‌تواند پشنوانای پایدار برای تأمین خوراک صنایع، نیروگاه‌ها و پتروشیمی‌ها باشد.

رضا خیلانی، مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران با اشاره به اینکه گازهای مشعل درواقع گازهای همراه‌نفت هستند که درفرایند تولید نفت خام ایجاد می‌شوند، بیان کرد: میزان گاز همراه ارتباط مستقیم با تولید نفت خام دارد و هرچه تولید نفت افزایش یابد، حجم گاز همراه و درنتیجه گاز مشعل نیز افزایش می‌یابد.منروح گفتوگوی رضا خیلانی، مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران، را در این زمینه در ادامه می‌خوانید.

«در ابتدای دولت چهاردهم، میزان گازسوزی در مشعل‌ها کمتر بود و از آغاز این دولت تاکنون، این میزان چقدر کاهش یافته است؟

پیش از استقرار دولت چهاردهم روزانه حدود

۵ میلیون مترمکعب از گازهای مشعل در مناطق نفت‌خیز جنوب، شرکت نفت مناطق مرکزی ایران و شرکت نفت و گاز اروندان جمع‌آوری شده بود، اما از زمان آغاز به کار دولت چهاردهم با راهاندازی واحدهای جدید جمع‌آوری گازهای مشعل این رقم به بیش از ۹ میلیون مترمکعب در روز رسیده است. روزانه حدود ۸۰ میلیون مترمکعب گاز همراه نفت در کشور تولید می‌شود که بخشی از آن به واحدهای ان‌جی‌ال شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و دیگر واحدهای پایین‌دستی تحویل و بخشی هم به دلیل نبود فرایندهای فرآوری، شیرین‌سازی، فشارافزایی و ارسال به مقاصد در واحدهای بهره‌برداری، به‌صورت گاز مشعل سوزانده می‌شود.
باین‌حال، بسته به شرایط تولید نفت خام، روزانه بین ۴۰ تا ۵۰ میلیون مترمکعب گاز مشعل داریم که این میزان با توجه به فراز و نشیب‌های تولید نفت خام متفاوت است و هر سال تابع شرایط موجود تولید می‌شود.

«چه پروژه‌هایی برای جمع‌آوری گازهای مشعل تعریف شده‌اند، کنامپک فعال هستند و میزان پیشرفت پروژه‌ها در حال اجرا چه درصدی است؟
برای جمع‌آوری گازهای مشعل، ایجاد تأسیسات ضروری است که عملاً شامل یک پالایشگاه کامل گاز می‌شود؛ به‌طوری که گاز دریافت‌شده پس از شیرین‌سازی و فرآوری، به محصولات قابل استفاده تبدیل شود. از آنجا که احداث پالایشگاه‌های گازی برای جمع‌آوری کامل گازهای مشعل بین ۷ تا ۱۰ سال زمان نیاز دارد، در کنار برنامه‌های بلندمدت، طرح‌های کوتاه‌مدت ۱۸ تا ۳۰ ماهه برای جمع‌آوری زودهنگام گازهای مشعل تعریف شد. طرح‌های جمع‌آوری گازهای مشعل مشتمل به پنج برنامه بلندمدت شامل دو قرارداد در حوزه جمع‌آوری گازهای مشعل شرق کارون، احداث کارخانه ان‌جی‌ال ۳۲۰۰ در غرب کارون، ان‌جی‌ال ۲۱۰۰ در دهلران و ان‌جی‌ال خارک برای جمع‌آوری گازهای همراه بهره‌رگان و خارک است. براساس برنامه‌های کوتاه‌مدت تعریف‌شده، گازهای مشعل از طریق مزایده به خریداران واگذار می‌شود. بخشی از قراردادهای این طرح هم‌زمان با استقرار دولت چهاردهم در نیمه دوم سال ۱۴۰۳ و اوایل پارسال به بهره‌برداری رسید در قالب این برنامه،

مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز شرکت ملی نفت ایران اعلام کرد؛

هدف‌گذاری جمع‌آوری ۳۵ میلیون مترمکعب گاز همراه نفت

پروژه‌هایی مانند مارون ۵ در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، ایستگاه تقویت فشار گاز دهلران و چند نقطه دیگر که گازهای فلر را به خریداران تحویل داده بودیم، اجرایی شد. از سوی دیگر، پروژه اصلاحی ایستگاه تزریق گاز هفتکلر عملیاتی کردیم که سبب جمع‌آوری و تزریق گازهای مشعل این منطقه پس‌از سال‌ها شد.درمجموع، میزان جمع‌آوری ما به حدود ۹ میلیون مترمکعب در روز رسید و مجموع ظرفیت فرآوری پیش‌بینی‌شده در برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت معادل گاز دو فاز پارس جنوبی است.

«مهم‌ترین چالش‌ها و موانع‌فی در اجرای پروژه‌های جمع‌آوری گازهای مشعل در حوزه‌های عملیاتی کنامند؟

یکی از مهم‌ترین چالش‌ها برآندگی بیش از ۹۰ نقطه مشعل‌سوزی در هفت استان کشور بوده و از همین رو ایجاد شبکه گسترده جمع‌آوری و انتقال در چنین شرایطی هزینه‌بر است.همچنین، بسیاری از این گازها ترش بوده و برای شیرین‌سازی و فشارافزایی به تجهیزات پیشرفته نیاز دارند که زمان تأمین آن‌ها طولانی است. از سوی دیگر، مطابق ماده ۴۸ برنامه ششم توسعه، واگذاری گازهای مشعل باید به بخش خصوصی انجام شود در ابتدای برنامه ششم فقط ۲ یا ۳ شرکت در این حوزه فعال بودند، اما با شفاف‌شدن مسیر، سرمایه‌گذاران بیشتری ورود کرده‌اند. هرچند همچنان نیاز به حضور گسترده‌تر بخش خصوصی وجود دارد. برای جمع‌آوری بخش عمده گازهای مشعل حدود ۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز است

معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران:

برق خریداری‌شده از تابلوهای آزاد و سبز مشمول محدودیت نخواهد شد

معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران، مصوبه اخیر هیئت وزیران در حوزه بازار برق را اقدامی مؤثر برای افزایش پایداری تأمین برق صنایع، توسعه سرمایه‌گذاری و ارتقای شفافیت در معاملات برق کشور عنوان کرد. مصوبه‌ای که با توسعه بازارهای رقابتی و ایجاد مشوق‌های جدید برای مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، به دنبال افزایش امنیت انرژی و حمایت از تولید ملی است.

به گزارش اتحادملت، حمیدرضا باقری معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران با تشریح جزئیات آیین‌نامه اجرایی بند (ب) ماده (۴۲) قانون برنامه هفتم پیشرفته، این مصوبه را یکی از مهم‌ترین اصلاحات ساختاری صنعت برق در سال‌های اخیر دانست و گفت: اجرای این آیین‌نامه ضمن افزایش شفافیت و رقابت در بازار برق، امکان تأمین پایدارتر انرژی برای صنایع و مشترکان بزرگ را فراهم می‌کند. باقری اظهار داشت: بر اساس این مصوبه، تمامی مشترکان با قدرت قراردادی ۱۵۰ کیلووات و بیشتر، دو ماه پس از ابلاغ آیین‌نامه موظف خواهند بود برق موردنیاز خود را از طریق بورس انرژی یا شرکت‌های خریدوفشوی دارای مجوز تأمین کنند. همچنین هر یک سال پس از ابلاغ، دامنه شمول این مقررات به مشترکان با قدرت قراردادی ۲۰ کیلووات و بالاتر نیز تسری خواهد یافت.

وی افزود: یکی از مهم‌ترین مزایای این آیین‌نامه برای صنایع، ایجاد و توسعه ابزارهای متنوع تأمین برق از جمله «تابلوی برق آزاد»، «تابلوی برق سبز»، «گواهی‌های برق تجدیدپذیر» و «گواهی‌های صرفه‌جویی انرژی» است. بر اساس مصوبه هیئت وزیران، برق خریداری‌شده از طریق تابلوی برق آزاد و تابلوی برق سبز مشمول اعمال محدودیت و قطع برق ناشی از ناترازی شبکه در ایام گرم سال و همچنین محدودیت‌های ناشی از کمبود سوخت نیروگاه‌ها نخواهد شد.

معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران تصریح کرد: این موضوع برای واحدهای صنعتی، معننی و تولیدی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ زیرا امکان برنامه‌ریزی مطمئن‌تر برای تولید، کاهش ریسک توقف خطوط تولید و مدیریت‌بهرتر هزینه‌های انرژی را فراهم می‌کند.

<p>یکشنبه ۳۱ خرداد ۱۴۰۵</p> <p>۰۶ محرم ۱۴۴۷</p> <p>۲۱ ژوئن ۲۰۲۶</p> <p>شماره: ۲۲۱۸</p>	<p> </p>
--	----------

اخبار

چین چگونه معادلات جهانی نفت را دگرگون می‌کند؟

پیش‌بینی‌ها درباره احیای واردات نفت خام چین از ماه آگوست حاکی است که بازار جهانی نفت در آستانه تغییر توازن تازه‌ای قرار گرفته است.

بازار جهانی نفت در ماه‌های اخیر زیر سایه چند نیروی هم‌زمان کاهش مقطعی تقاضای چین، نگرانی از اختلال در عرضه خاورمیانه، نوسان‌های قیمت برنت و تغییر سیاست‌های صادراتی پکن حرکت کرده است. اما تاز قهرین تحلیل‌جی‌بی‌مورگان نشان می‌دهد که این وضعیت ممکن است از ماه آگوست تغییر کند.

بر این اساس، در این ماه چین دوباره به‌عنوان یکی از خریداران بزرگ نفت خام وارد میدان می‌شود. اگر این پیش‌بینی درست از آب در آید، اثر آن فقط محدود به واردات چین نخواهد بود، بلکه می‌تواند بر قیمت جهانی نفت، حاشیه سود پالایشگاه‌ها، تصمیمات اوپک‌پلاس و حتی سهام شرکت‌های انرژی و پتروشیمی اثر بگذارد.

س‌ان‌بی‌سی به نقل از جی‌بی‌مورگان برآورد کرده است که افت اخیر واردات نفت چین تا حد زیادی موقتی بوده و از اوت، هم‌زمان با رشد دوباره تقاضای پتروشیمی و تلاش پکن برای پر کردن ذخایر استراتژیک، روند خرید از سر گرفته می‌شود. این بانک آمریکایی می‌گوید افت واردات چین در ماه‌های گذشته به پایین‌ترین سطح هشت‌ساله رسیده بود، اما همین کاهش، یک پیام مهم برای بازار داشت: چین همچنان بزرگ‌ترین اهرم تقاضا در بازار جهانی نفت است. هر تغییری در رفتار خرید این کشور، بلافاصله روی قیمت‌ها، نرخ حمل‌ونقل، تصمیمات تولیدکنندگان و حتی انتظارات سرمایه‌گذاران اثر می‌گذارد.

چین فقط یک خریدار بزرگ نیست؛ موتور تنظیم‌کننده سمت تقاضای نفت جهان است. وقتی واردات این کشور افت می‌کند، بازار مازاد عرضه را حس می‌کند و قیمت‌ها تحت فشار می‌روند. برعکس، هر زمان پکن خرید در بالا می‌برد، بازار با پیام کمبود نسبی مواجه می‌شود و قیمت‌ها تمایل به صعود پیدا می‌کنند.

رویترز نیز در گزارش مرتبط با بازار نفت، بارها بر نقش چین به‌عنوان عامل تعیین‌کننده در تراز جهانی عرضه و تقاضا تأکید کرده و توضیح می‌دهد که بازگشت واردات چین می‌تواند بازار را از فاز بدبینی خارج کند، حتی اگر رشد مصرف نهایی سوخت به همان سرعت افزایش نیابد. بازگشت چین به بازار نفت، به‌ویژه در شرایطی که تنش‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه همچنان ریسک عرضه‌سایه‌انداخته، می‌تواند قیمت‌ها را در سطح بالاتری تثبیت کند. وقتی تقاضای چین بالا می‌رود، اوپک‌پلاس با یک بازار منقطع‌تر مواجه می‌شود؛ یعنی دستش برای مدیریت تولید بازرتر می‌شود، اما در عین حال فضای عرضه مازاد کاهش می‌یابد. در همین رابطه، بلومبرگ در پوشش مرتبط با چشم‌انداز نفت، به این نکته پرداخته که بازگشت تدریجی تقاضا در چین می‌تواند مسیر خرید برنت را به سمت سطوح بالاتر هدایت کند.

بازگشت سرمایه نفت چین می‌تواند چند پیامد هم‌زمان داشته باشد. نخست («فشار صعودی بر قیمت نفت خام» به‌خصوص اگر هم‌زمان با محدودیت عرضه یا اختلال‌های منطقه‌ای رخ دهد دوم «بهبود حاشیه سود پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها»، زیرا افزایش تقاضا برای خوراک، ظرفیت‌های پایین‌دستی را فعال‌تر می‌کند. سوم «کاهش ترس از مازاد عرضه» به‌ویژه در دوره‌هایی که رشد اقتصاد جهانی ضعیف است و چهارم («تغییر رفتار معامله‌گران و صندوق‌های کالایی» به این دلیل که چین معمولاً سیگنال اصلی برای باز تنظیم انتظارات بازار است.

اخبار

اروپا فروش الان‌جی روسیه را از سال ۲۰۲۷ ممنوع کرد

کمسیون اتحادیه اروپا اعلام کرد که فروش و بازاریابی گاز طبیعی مایع‌شده (ال‌ان‌جی) روسیه ازسوی شرکت‌های اروپایی از سال ۲۰۲۷ ممنوع است.

به گزارش اتحاد ملت، براساس نامه‌ای که به رؤیت رویترز رسید، شرکت‌های مستقر در اتحادیه اروپا از سال آینده میلادی از فروش الان‌جی روسیه منع خواهند شد، حتی اگر خریداران خارج از اتحادیه اروپا باشند.

دفتر دن یورگنسن، کمیسر انرژی اتحادیه اروپا، در نامه‌ای خطاب به شرکت پوتن و شرکا، کارگزارای حمل‌ونقل و مشاوره الان‌جی اعلام کرد: بر این اساس، فروش و بازاریابی الان‌جی روسیه به کشورهای ثالث، در اتحادیه اروپا و خارج از آن، ممنوع است. با اینکه اتحادیه اروپا در واکنش به جنگ مسکو و اوکراین، با توقف واردات گاز روسیه تا سال ۲۰۲۷ موافقت کرده بود، اما چند شرکت مستقر در اتحادیه اروپا که قراردادهای بلندمدت برای الان‌جی روسیه دارند، اعلام کردند که در قوانین و تحریم‌ها علیه روسیه مشخص نشده است که شرک‌تها می‌توانند این محموله‌ها را به خریداران خارج از اتحادیه اروپا بفروشند.

در این نامه آمده است: حمل‌ونقل الان‌جی روسیه توسط اپراتورهای اتحادیه اروپا، صرف‌نظر از مقصد نهایی، در چهارچوب این قانون ممنوع است. در همین حال، سخنگوی کمیسیون اروپا گفت که این نامه، دستورالعمل‌های به‌روزشده‌ای را نشان می‌دهد که اواخر سال ۲۰۲۵ منتشر شد.

سال گذشته، اتحادیه اروپا ۱۴ میلیون و ۹۴۰ تن ال‌ان‌جی از کارخانه یامال الان‌جی، در روسیه وارد کرد، رقمی که به نظر می‌رسد در سال جاری میلادی افزایش یابد. شرکت توتال انرژی فرانسه، شرکت ملی انرژی اس‌ئی‌اف‌ئی آلمان (SEFE) و شرکت ناتورژی (Naturgy) اسپانیا همگی قراردادهای خرید بلندمدت با روسیه دارند. توتال، که ۲۰ درصد از سهام یامال را در اختیار دارد، در ماه فوریه اعلام کرد در صورت ممنوعیت بازاریابی گاز این کارخانه در خارج از اتحادیه اروپا، سهام خود را می‌فروشد. پاتریک بویان، مدیرعامل شرکت توتال، اوایل ماه جاری میلادی گفت که پس از دریافت مشاوره‌های حقوقی متناقض، هنوز درباره این موضوع ازسوی مقام‌ها شفاف‌سازی نشده‌است.

شرکت ناتورژی هم در گزارش سالانه ۲۰۲۵ خود هشدار داد که ممنوعیت واردات، ۱۰ میلیارد و ۹۵۰ میلیون یورو (۱۲ میلیارد و ۵۷۰ میلیون دلار) از تعهدات خرید گاز روسیه را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد.

مانوئل گارسیا کوبالدا، مشاور حقوقی عمومی ناتورژی، در ماه فوریه در گفت‌وگوی با رویترز اعلام کرد که تحریم‌های اتحادیه اروپا به گونه‌ای طراحی شده‌اند که شرکت‌ها می‌توانند با استناد به «وضع فوق‌العاده»، به‌صورت قانونی از تعهدات مربوط به رعایت قراردادهای خریدشان معاف شوند.

گارسیا کوبالدا گفته اما مانند هر وضع اضطراری، قانون مدنی و قرارداد تصریح می‌کنند که برای استناد به آن، همه طرف‌ها باید در جهت کاهش خسارت‌ها اقدام کنند. این اقدام‌ها شامل امکان ارسال محموله‌ها به مکان‌های غیر از اروپا می‌شود. در همین حال، سخنگوی شرکت ملی انرژی اس‌ئی‌اف‌ئی آلمان با اشاره به ممنوعیت و تحریم‌های مربوط به الان‌جی روسیه، اعلام کرد که از این قوانین پیروی خواهند کرد. شرکت خصوصی نوآتک روسیه با دراختیارداشتن ۶۰ درصد از سهام و شرکت ملی نفت چین (CNPC)، ۲۰ درصد از سهام، از دیگر سهامداران یامال الان‌جی به شمار می‌روند.

ظرفیت، بر مبنای خرید گواهی ظرفیت انجام می‌شود. مشترکانی که نسبت به تأمین گواهی ظرفیت اقدام کنند، به میزان ظرفیت خریداری‌شده از شمول برنامه‌های مدیریت مصرف خارج خواهند شد و برق مورد نیاز آنان بدون اعمال محدودیت تأمین می‌شود. معاون بازار برق خاطر نشان کرد: این آیین‌نامه در مجموع زمینساز توسعه بازار رقابتی برق، افزایش مشارکت بخش خصوصی، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، ارتقای امنیت انرژی صنایع و کاهش آثار ناترازی برق بر فعالیت‌های تولیدی کشور خواهد بود. وی می‌تواند به عنوان یکی از مهم‌ترین اقدامات دولت در حمایت از تولید و بهبود محیط کسب‌وکار ارزیابی شود.

باقری در پایان تأکید کرد: مجموعه پیش‌بینی‌های در نظر گرفته‌شده در این آیین‌نامه، از توسعه معاملات برق در تابلوهای آزاد و سبز بورس انرژی گرفته تا استقرار بازار مشتقه، گواهی ظرفیت، تسویه یک‌روزه و معاملات و افزایش شفافیت در فرآیندهای خرید و فروش برق، در نهایت با هدف تقویت امنیت تأمین انرژی کشور و حمایت از بخش تولید طراحی شده است. به گفته وی، امکان تأمین برق بدون اعمال محدودیت از طریق تابلوهای آزاد و سبز، ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری در احداث نیروگاه‌های جدید، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و فراهم شدن امکان برنامه‌ریزی بلندمدت برای مصرف‌کنندگان بزرگ، از مهم‌ترین دستاوردهای این رویکرد خواهد بود.

باقری همچنین به پیش‌بینی ساز و کار تسویه یک‌روزه و‌وجه معاملات برق اشاره کرد و افزود: در چهارچوب این مصوبه، سهم هر یک از اجزای زنجیره تأمین برق شامل تولید، انتقال و توزیع به‌صورت شفاف تفکیک شده و‌وجه مربوطه مستقیماً به حساب ذی‌نفعان واریز خواهد شد که این امر به بهبود نقدینگی صنعت برق و افزایش انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش تولید کمک می‌کند. وی در ادامه با اشاره به مقررات جدید مربوط به «گواهی ظرفیت» گفت: از این پس تأمین برق متقاضیان جدید و همچنین مشترکان متقاضی افزایش

^[1] معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران:

^[2] معاون بازار برق شرکت مدیریت شبکه برق ایران، مصوبه اخیر هیئت وزیران در حوزه بازار برق را اقدامی مؤثر برای افزایش پایداری تأمین برق صنایع، توسعه سرمایه‌گذاری و ارتقای شفافیت در معاملات برق کشور عنوان کرد